

dende komme med en forskningsplan. Hvis den var i orden, kunne vi så lave en kontrakt med dem.«

»Du var selv inde på magtudredningens relationer til det svenske socialdemokrati, men i forbindelse med jeres analyse af den svenske model, som er et centralt tema i udredningen, spiller den socialdemokratiske bevægelse ikke nogen særlig fremtrædende rolle, hvorfor?«

»Dels havde vi ingen ambition om at dække alt, dels foregik der i forvejen undersøgelser af den art. Det var heller ikke et område, som havde nogen central plads i regeringsdirektivet. Tilsvarende startede vi heller ikke undersøgelser af Riksdagen, blandt andet fordi Riksbankens Jubilæumsfond lige havde besluttet at gøre parlamentsforskning til et særligt støttet område. Man vil kunne finde flere eksempler på væsentlige områder, blandt andet kommunerne, der ikke er dækket ind gennem vores undersøgelser. Ikke desto mindre forsøgte vi at inddrage resultaterne fra andre projekter og i hvert fald at koordinere vores forskning med andre projekter.«

»Hvordan var forholdet, mens I lavede projektet, til den svenske arbejderbevægelse, den svenske regering og politikerne i øvrigt? Var der nogle åbne eller skjulte forsøg på politisk 'styring' eller 'indblanding'?«

»Vi blev et par gange anklaget for at gå regeringens ærinde og havde besvær med udrydde den slags misforståelser og mistænkeliggørelse i debatten. Det er naturligvis korrekt, at udredningen blev startet af en socialdemokratisk regering, men vi anså ud fra en forskningssynsvinkel de spørgsmål, som regeringsdirektivet stillede, for både relevante og frugtbare. Og jeg har personligt hverken før eller siden haft så stor forskningsfrihed og selv kunnet bestemme som under magtudredningsprojektet.

Jeg overvejede flere gange under projektet, om påstandene om, at regeringen skulle have en skjult dagsorden med projektet, skulle have noget på sig. Men jeg mente, at den opfattelse hvilede på et forkert billede af, hvordan regeringen arbejdede. Regeringen havde andre ting at tænke på end magtudredningen og var formentlig tilfreds med at få projektet søsat og afviklet, blot det ikke blev til en katastrofe. Jeg spurgte på et tidspunkt en kontakt i regeringskancelliet, hvad regeringens eget formål var med udredningen. Det svar, jeg fik, var, at re-

geringen - blandt andet på baggrund af nogle evalueringer af svensk samfundsforskning, som viste, at vi var gode til at lave konkrete undersøgelser, men ikke så gode til at lave teoretiske analyser og behandle 'store' spørgsmål - var blevet opmærksom på, at der var nogle skævheder i svensk samfundsforsknings profil. De skævheder ville regeringen rette op ved hjælp af magtudredningen. Magtudredningen skulle give svensk samfundsforskning en saltvandsindsprøjtning. Jeg har heller ikke siden stødt på oplysninger, der talte imod, at dette var regeringens hensigt. Jeg tror ikke, at regeringen havde nogen skjult dagsorden med projektet.«

»Hvad anser du for magtudredningens største fortjeneste i forhold til offentligheden og det politiske liv i bredere forstand?«

»Man kan sige, at det under alle omstændigheder er en illusion at tro, at en sådan udredning kan føre til konkrete reformforslag. Og det var heller ikke opgaven med udredningen. Så den forventning kan man ikke lægge til grund for en vurdering. Det vigtigste var nok, at resultaterne - lidt parallelt til det norske projekt - forplantede sig langsomt til medier og lærebøger og til samfundsdebatten i øvrigt. Den norske magtudredning var med til at give et mere aktuelt og realistisk billede af det norske samfund. Min forhåbning, da vi startede med det svenske projekt, var den samme, og jeg mener, at den er blevet opfyldt. Magtudredningen gav på det tidspunkt, hvor den afsluttedes, et mere up to date billede af samfundsudviklingen. Der var eksempelvis nogle myter om, at borgerne var passive, da vi begyndte; men de myter og flere andre fik vi aflivet. Vores analyser viste, at svenskerne aldrig havde været mere aktive. Problemet lå snarere i, at de politiske institutioner ikke var tilpasset borgernes behov.«

»Hvad anser du for magtudredningens største fortjeneste i forhold til det svenske forskningsmiljø?«

»Det er under alle omstændigheder svært at måle, om svensk samfundsforskning fik det vitamintilskud, som regeringen tilsigtede. Det vil f.eks. altid være sådan, at nogle arbejdede inden for magtudredningen og andre uden for, hvoraf nogle måske gerne ville have været med; men sådan vil det altid være med den slags projekter, selv om vi forsøgte at inddrage